

18. konferenca
Dnevi slovenske informatike

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture - izhodišča in zasnova projekta

Zoran Krstulović, Matjaž Kragelj

Narodna in univerzitetna knjižnica

20. 04. 2011

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Agregatorji

“Agregator je v kontekstu Europeane organizacija, ki zbira **metapodatke** od določene skupine ponudnikov vsebin in jih posreduje Europeani. Agregatorji zbirajo gradivo od posameznih institucij, standardizirajo datotečne formate in metapodatke. Metapodatke kanalizirajo Europeani v skladu z opredeljenimi navodili in procedurami. Agregatorji zagotavljajo tudi splošno podporo ponudnikom vključno z izobraževanjem.”

Europeana Aggregators' Handbook, Izd. 1. maj 2010

- horizontalni (“medpodročni”),
- vertikalni (področni),
- tematski (področni ali “medpodročni”),
- s portalom ali brez (“temni portal”, “temni agregator”),
- lahko opravljajo funkcijo repozitorija (hranijo digitalne objekte).

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Europeana: Strateški načrt 2011-2015

Agregiranje

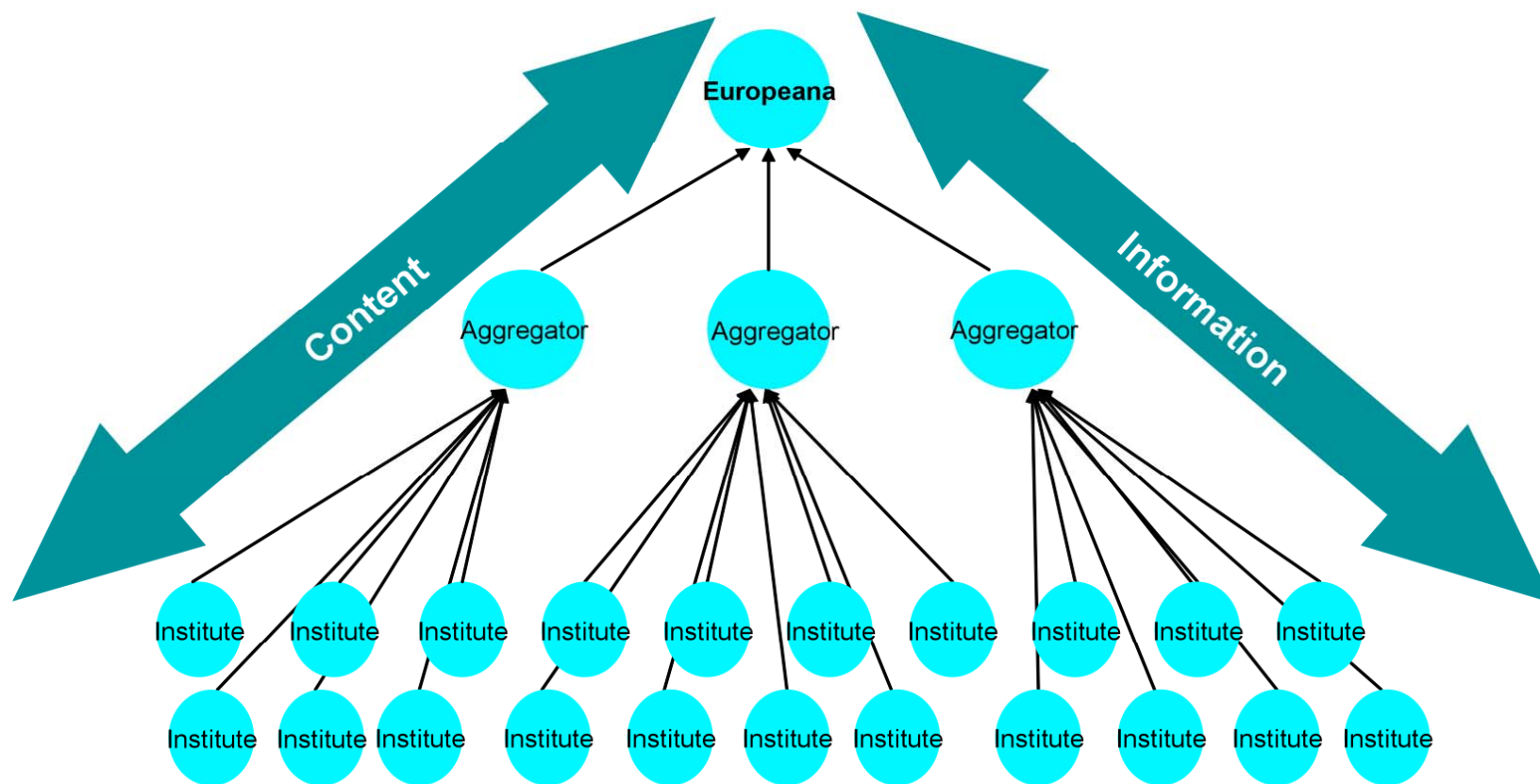

Širitev mreže agregatorjev

Po Evropi je tisoče *muzejev*, *knjižnic*, *arhivov* in *audiovizuelnih zbirk*.

Učinkoviti način združevanja vsebin teh institucij in zagotavljanja dostopnosti uporabnikom je prek nacionalnih in področnih agregatorjev.

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Vloga agregatorjev v organizacijski strukturi Europeane.

Council of Content Providers and Aggregators, Haag, 13.10.2010; član NUK.

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Vzpostavitev nacionalnega agregatorja e-vsebin s področja kulture

- Sklep Ministrice za kulturo (14.9.2009) za izvedbo zadolži NUK
- Naloga v okviru redne dejavnosti NUK

Večletni projekt:

- 2009, prva faza, financira MVZT
- 2010-2011, drugi fazi, prehod na produkcijsko delovanje in vzdrževanje, financira MK

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

CILJI:

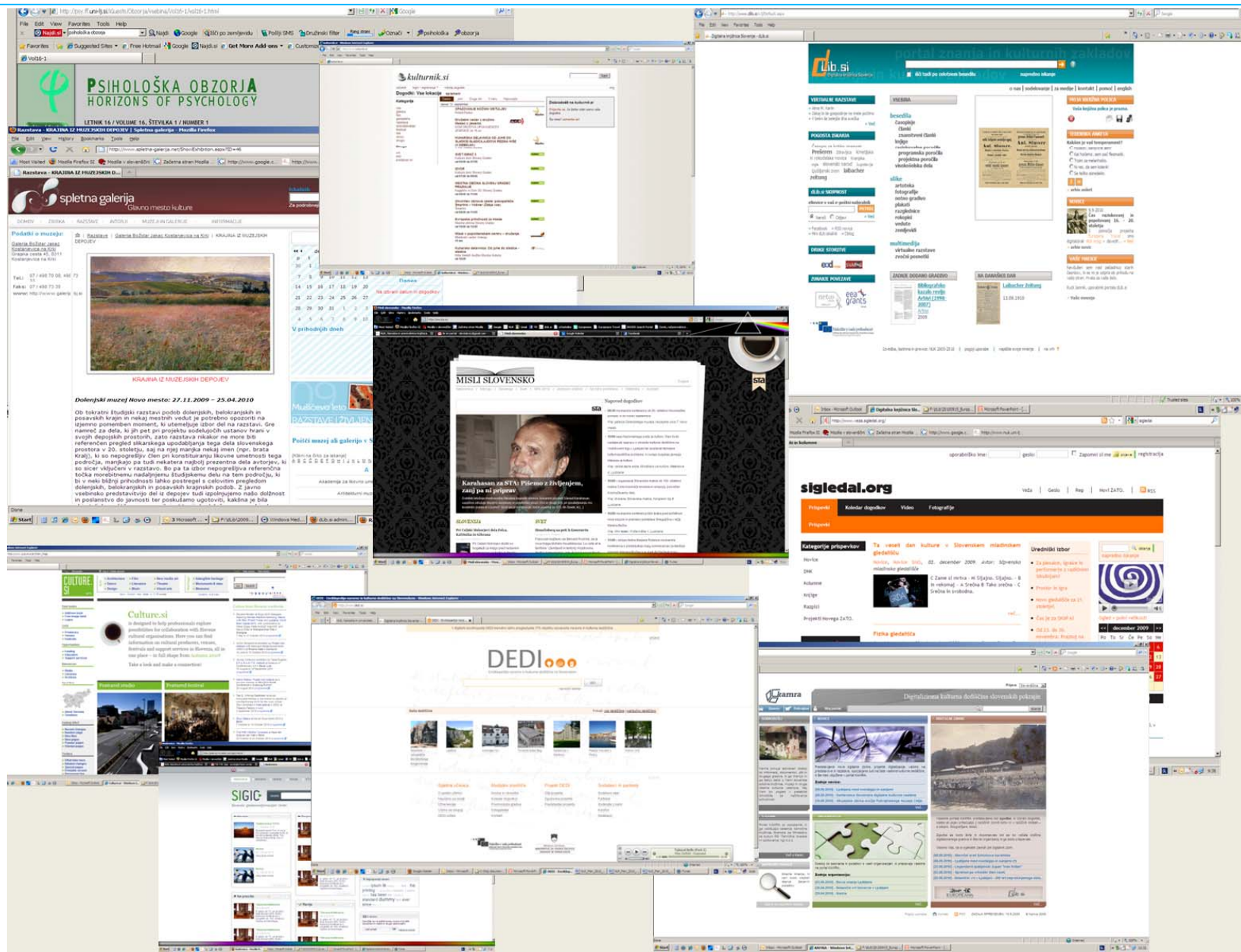
- zagotoviti **enoten in trajen dostop do e-vsebin** s področja kulture in znanosti,
- zagotoviti **javen in enostaven dostop** do slovenskih e-vsebin s področja kulture prek svetovnega spleta,
- **spodbuditi ustvarjanje e-vsebin v javnih zavodih** s področja kulture, zlasti v tistih, ki do sedaj niso imeli tehnoloških, kadrovskih in drugih možnosti vstopa v digitalno okolje,
- **vzpostaviti povezavo in sinergijo** (so)delovanja med obstoječimi in bodočimi portali, ki zagotavljajo dostopnost do e-vsebin s področja kulture in znanosti,
- **pospešiti prenos** dela slovenskih kulturnih vsebin **v digitalno obliko**,
- zagotoviti izhodišča za **vzpostavitev pogojev za trajno hranjenje** slovenskih e-vsebin s področja kulture,
- oblikovati **modalitete dajanja na voljo javnosti** digitaliziranih del in objektov,
- zagotoviti **delovanje nacionalnega agregatorja** kot povezave s portalom Europeana.

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Analiza obstoječega stanja:

- na področju kulture v Sloveniji **trenutno ne obstaja neka krovna organizacija** ali institucija oziroma organ, ki bi zagotavljala **ustrezne usmeritve** ter kulturnim javnim zavodom pomagala **k vzpostaviti strategije digitalizacije lastnih kulturnih vsebin**,
- **premalo izobraževanj, svetovanj in ozaveščanja** kaj digitalizacija vsebin obsega in zakaj je pomembno, da se digitalizacijo izvaja,
- v slovenskem spletnem prostoru obstaja **nekaj večjih spletnih portalov** z vsebinami s področja kulture, ki imajo potencial, da postanejo osrednji področni portali za določene kulturne vsebine,
- **premalo koordinacije, sodelovanja in obveščanja** o rezultatih med različnimi projekti digitalizacije,
- dodatno oviro hitrejšem ustvarjanju e-vsebin predstavlja avtorskopravna ureditev.

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Organizacijski model

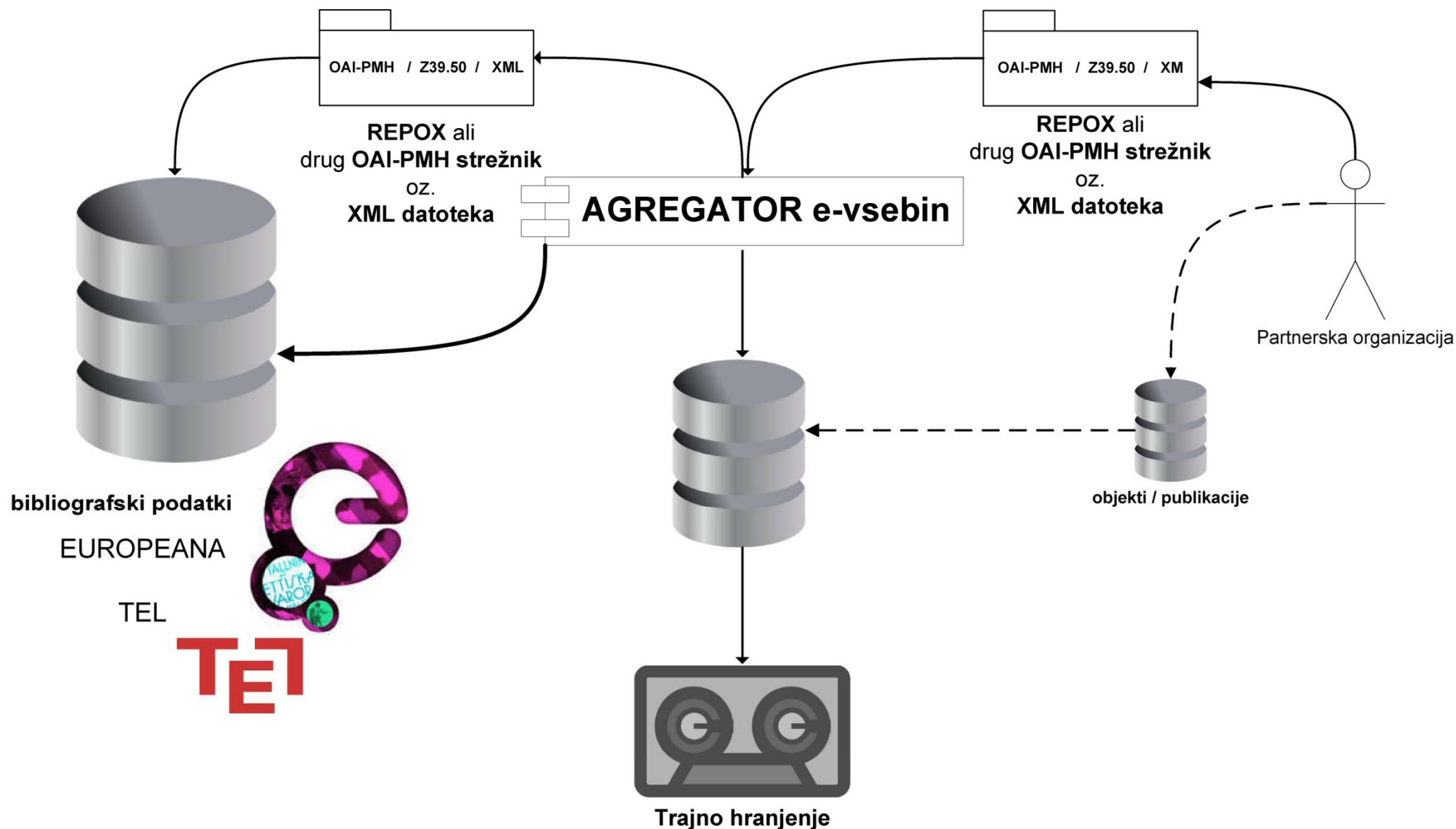
- Samostojna ustanova → Center digitalne kulturne dediščine,
 - Ključne vloge in procesi:
 - ❖ koordinacija digitalizacije kulturnih vsebin na nacionalni ravni,
 - ❖ agregator e-vsebin s področja kulture,
 - ❖ trajno hranjenje digitalne kulturne dediščine,
 - ❖ ponudnik storitev,

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Pilotna različica portala

- Partnerska organizacija prek vmesnika
 - ❖ Repox ali drug OAI-PMH klient
 - ❖ Z39.50 protokol
 - ❖ Strukturiran pripravljen XML dokument
- ponuja za zajem ali pošilja metapodatke agregatorju e-vsebin:
- partnerska organizacija lahko agregatorju pošilja vsebine v trajno hranjenje in /ali zgolj pregledno kopijo le-teh.
- nacionalni agregator vsebin trajno hrani bibliografske podatke (in podatke) publikacij in jih posreduje preko protokola OAI-PMH (Repos) drugim partnerskim organizacijam predvsem Europeani

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Dostopne zbirke - Mozilla Firefox

NUK, Narodna in univerzitetna knjižnica, ... Dostopne zbirke

<http://www.agregator.si/Collections.aspx>

AGREGATOR nacionalni eVsebin

poslanstvo cilji **dostopne zbirke** partnerji pridruži nam zbirko kontakt

- za vključevanje v evropski e-prostor
- za učinkovitejši dostop do e-vsebin
- za podporo trajnemu ohranjanju e-građiva
- ker nam je mar za kulturno dediščino!

DOSTOPNE ZBIRKE

Zbirke, ki jih agregator ponuja fizičnim uporabnikom ali agregatorjem kot sta Europeana in TEL (The European Library), so na voljo po procesu zajema, preverjanja in aktivacije v agregator. Večina aktivnosti v procesu poteka avtomatsko. Do rezultatov je moč dostopati direktno (XML zapis) ali uporabniku prijazno, npr. za tiste zbirke, ki so dostopne preko Digitalne knjižnice Slovenije ali drugih lastnih portalov zbirk, kot npr. Sigleda.org, Culture.si, itd.

Stanje na: 12.04.2011 09:22:52

Celjski tednik SZDL	ese	695	
Celjski tednik	ese	138	
Belokranjec	ese	32	
Anton Ingolic fotografije	ese	7	
Ivan Potrc fotografije	ese	16	
Semantika faza 1	ese	1517	
Nuk faza 2	ese	73519	
Nuk faza 1	ese	34886	
Postcards collection	ese	7002	ogled
ljudmila-culture.si	oai_dc	458	ogled
E_T_all	tel	777	ogled

Narodna in univerzitetna knjižnica © Vse pravice pridržane 2010-2011

Nacionalni agregator e-vsebin s področja kulture

Hvala za pozornost!

zoran.krstulovic@nuk.uni-lj.si

matjaz.kragelj@nuk.uni-lj.si

**NARODNA
IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA**